

den régibb és újabb megmozdulásában a közösséget tápláló szeretet mozditja meg a fiúkat, követvén Teleki kötelességet keresünk jelszavát műhelyekben, kereskedői pultok mögött, avagy az iskola padjaiban. A jótett és szolgálat révén a cserkészlet már megoldotta a társadalmi kérdést a maga közösségében: a táborban államot épít és vezet, ingyenélket nem tűr meg, de gondoskodik is mindenkiről egyenlő mértékben.

A könyv a következőkben a gyakorlati magyar életben kifejtett önzetlen cserkész-munkát tárgyalja. Szól a honvédelmi tálrgálatot teljesítő, a leventemozgalomnak utat mutató, a külföld felé propagandát kifejtő, sajátos irodalmat adó cserkészetről, amely fiatal otthonokat diszített, táborba száll, természetet jár, vizicserkészetet hív életre és úzásban, kérekpározásban, atlétikában, céllövészetben, sísportban, repülésben maradandót alkot. — Befejezés-képen a vezetésképzésről, a légal-talmi munkáról, a cserkészlet gazdasági tevékenységéről kapunk beszámolót.

A tölgyleveles koszorúban zöld liliummal ékesített címlappal megjelent, számtalan fényképet, rajzot, statisztikai adatot tartalmazó díszes könyv cikkírói (a szerkesztőkön kívül Farkas Ferenc, Witz Béla, Szőke Imre, Mády Zoltán, Temesy Győző, Pirovszky Lajos, Ulrich Húgó, stb.) cserkészszívük egész melegével rótták papírra sorraikat. Őszinte, tárgyilagos és öntudatos megnyilatkozásaik hű történetet adják a nagyértékű és pótolhatatlan munkát kifejtett cserkészletnek, amely ma új utakon, ide törtetlen erővel és lendülettel keresi a kötelességeket Isten, haza

és embertársakkal szemben a magyar nemzeti közösség érdekében.

Alpár Gyula.

Zenefelügyelői értekezlet. A VKM folyó évi január hó 16-án értekezletre hívta össze az összes tankerületi főigazgatóságok zenei szakelőadóit és zenefelügyelőit, de meghívást kaptak még a Zeneművészeti Főiskola részéről Dr. Dohnányi Ernő főigazgató, továbbá a különböző zenei intézmények képviselői: a Magánzeneiskolák Országos Egyesülete, az Országos Magyar Dalosszövetség, a székesfőváros népművelési bizottsága, a levantezenekarok országos vezetője stb.

Az értekezlet tárgysorozata négy pontból állott. Az első kérdés a vidéki zeneélet fejlesztése volt. Az előadó szerint ezen a téren a vidéki zeneiskolákra a következő feladatok várnak: hangversenyek rendezése, levantezenekarok részére fuvósoktatás képzése, az iskolákban vonósok képzése, a kamarazene rendszeresítése, vonózenekarok létesítése, majd ezekbe a fuvósok bekapcsolása és később szimfonikus zenekarok szervezése, a dalárdák és zenekarok harmonikus együttműködésének megvalósítása, az egyházi zene ápolása, a színpadi zene megszervezése, végül pedig a vidéki előadók, zeneszerzők és zenei együttesek bekapcsolása a rádió műsorába.

A második pont a részleges tantervmódosítás ismertetése volt a vidéki zeneiskolák részére. A Zeneművészeti Főiskola hivatalos tanterve ugyanis a zongora- és hegedűoktatásnál 2. elemi, 5 közép és négy akadémiai osztályra tagozódik, a tervezett módosítás ezzel szemben a zeneiskolákban a hivatalos tananyagot

4 elemi, 6 közép és 4 akadémiai osztályra osztja szét. A tervezett reformot a felszólaló Dr. Dohnányi Ernő főigazgató teljes egészében helyesnek tartotta, hozzátéve azt, hogy a tehetségesebb zeneiskolai növendékeknek módjukban álljon egy év alatt két osztály tananyagát is elvégezni. Az új egységes tanterven most végzik az utolsó simításokat és minden valószínűség szerint a következő tanévben már életbe is fog lépni. Ezzel megvalósul a zeneiskolák egységes szervezete és megszűnik az osztályok elnevezésének helyenkint még mindig meglévő összevisszasága.

Harmadik pontnak tárgyalta az értekezlet a zenefelügyelettel kapcsolatos teendőket. Az előadó hangsúlyozta, hogy az idézett rendelet alapján elsősorban a tankerületi főigazgatók utasítására történik a zenefelügyelők kiküldése, de különleges esetekben a VKM külön felhatalmazására is végezhetnek látogatásokat a zenefelügyelők. Ha a zenefelügyelő egy bizonyos hangszer oktatásához nem rendelkezik kellő szakismeretekkel és szükségesnek tartja külön szaktanárok kiküldését, erre vonatkozó jelentésében a VKM-től kérheti ezt. A zenefelügyelők elsősorban azokat a városokat és iskolákat látogassák, ahol még vagy egyáltalában nincs, vagy nincs kellőképpen megszerveve a zeneiskola. A cél itt is kimondottan az elhanyagolt vidéki zeneélet fellendítése. A szervezés körébe be kell vonni a kamarazenét, a négykezes játékokat és a zenei játékkiskolák felállítását is. Mint távolabbi célok szerepelnek a zenefelügyelők programjában a tankerületi, majd később az országos zenei tanulmányi versenyek rendezése, zenei szemináriumok lé-

tesítése és a hangos filmeknek, mint a zenei oktatás egyik eszközeinek bevezetése. Az egész vonalon a selejtes külföldi zeneművek kiküszöbölésével párhuzamosan a magyar szerzők műveinek és elsősorban a magyar népi zénének megkedveltetésére és terjesztésére kell törekedni.

A tárgysorozat negyedik pontja a szolgálati szabályzat ismertetése volt. A nem állami zeneiskolai tanárok nyugdíjellátására törvény készül, addig is kötelező lesz az iskolafenntartókra havi 500 P fizetésig az OTI biztosítás, 800 P-ig az öregségi biztosítás és minden esetben a balesetbiztosítás. A biztosítási díjak felét az iskolafenntartó fizeti. A készülő szolgálati szabályzat szerint a vidéki zeneiskoláknál alkalmazott zene-tanárok a növendékek által befizetett tandíjak 70 %-át kapják, a fennmaradó 30 %-az iskola fenntartásával járó költségek fedezésére fordítandó. A növendékeknek legfeljebb 10 %-a tandíjmentességben részesítendő. A szabályzat módot fog adni magánvizsgálatok tartására is. A magánvizsgálat díja a havi tandíj kétszerese lehet, ennek 70 %-a a vizsgáztató tanárt illeti. — A vidékről bejáró zeneiskolai tanulók vasúti menetdíj-kedvezményéről is gondoskodás fog történni.

Az értekezlet folyamán az előadó néhány érdekes adatot is közölt a zeneiskolák jelenlegi számáról. Az új rendelet életbeléptetése óta leszámítva a megszűntetett zeneiskolákat és beleszámítva az ujonnan kiadott engedélyeket az egész országban összesen 146 magánzeneiskola van, ezek közül 43 fővárosi és 103 vidéki. A mutatkozó zenetanárhiányon egyelőre úgy segít a VKM, hogy mintegy 40 utazó zenetanár végzi a

zeneoktatást különböző városokban. Ezek az utazó zenetanárok kedvezményes árú vasúti bérletjegyet kapnak. A minisztérium végső célja egyébként az, hogy minden legalább 10.000 lakosú városban vagy községben zeneiskola vagy legalább is zenetanfolyam szerveztessék.

Az értekezleten tárgyalásra került az új zeneiskolák engedélyezésének kérdése is. Az engedély megadásánál a VKM elsősorban azt bírálja el, hogy a létesítendő új zeneiskolára szüksége van-e a közérdeknek és megfelel-e a 75.000/1942. sz. rendeletben előírt követelményeknek? A kérelmező személyének alkalmasságát a VKM mindenkor előzetesen fogja megvizsgálni.

Az internátusokban ezentúl csakis okleveles zenetanárok, vagy ilyenek hiányában csak olyanok taníthatnak zenét, akik legalább akadémiai osztályt végeztek. Általában az egész rendeletnek az a legfőbb célja, hogy a kontárkérdést véglegesen és gyökeresen megoldja.

A zeneiskolák ügyvitelére nézve már előkészületben van a Rendtartás és addig is, amíg ez életbe léptethető lesz, már a folyó tanévben minden zenetárnak személyi lapot, származási táblázatot kell kitöltenie és minden zeneiskolának évenként kétszer részletes jelentést tennie a VKM-nek.

Eckerdtelek.

A Délmagyarországi Nevelők Egyesületének Könyvtára. A folyóiratunk mai számához csatolt kis megrendelő lapon jelzett kiadvány első füzeté annak a tanulmány-sorozatnak, mely a Délmagyarországi Nevelők Egyesületének kiadásában jelenik majd meg. Olyan nagyobb tanulmányok

lesznek ezekben a füzetekben, melyek terjedelmük miatt a mai lapkorlátozás idején a folyóiratban nem kaphatnak helyet, viszont mind elméleti, mind gyakorlati szempontból szélesebb körben érdeklődésre számíthatnak. Az első füzet Tettamanti Béla vizsgálódásait tartalmazza **A szókincs szerepe a nyelvtanításban** címen. A legszükségesebb német szavak és fordulatok című alapos szókészlet-vizsgálata után Tettamantinak természetszerűen fel kellett vetnie a kérdést: miképpen lehet a nyelvtanításban az elsajátított szókincset maradandóvá tenni és a kifejezési készség biztos eszközévé mélyíteni. Szógyűjteményének megjelenése után Tettamanti Béla a Délmagyarországi Nevelők Egyesületében előadást is tartott erről a kérdésről, ugyanígy Budapesten a középiskolai tanárok körében. A füzetben megjelent tanulmány most az ország nyelvtanárainak és nevelőinek figyelmét kívánja erre a kérdésre felhívni és szerző külön hangsúlyozza, mennyire fontosnak tartja, hogy a gyakorlat emberei minél behatóbban hozzászóljanak a szókészlet szerepének problémájához. Nyilvánvaló, hogy ez a kérdés annál bonyolultabb, minél jobban előrehaladnak a tanulók nyelvi tanulmányaikban, hiszen akkor nemcsak a bővülő szókészlet mindig szélesebb és szélesebbkörű szavait és fordulatait kell a tanárnak állandóan számontartania és feltűnés nélkül ismételtetnie, hanem az előző többéves tanulmányok szókincsét is meg kell őriznie a feledéstől. Igen helyesen mutatira Tettamanti, hogy ez, a sok másféle feladat mellett, szinte elképzelhetetlen, különösen, ha még azt is tekintetbe vesszük, hogy középiskoláról lévén szó a felsőbb fokon az ifjúság művelődési igényeivel is